

15 august 1916
Armata a 4-a
(de Nord)

90
DE
ANI

15 august 2006
Corpul 4 Armată
Teritorial
„Mareșal Constantin Prezan”

„Fidelitatea
față de țară
este sacră” –

Constituția
României,
Art. 54 (1)

ORIZONT MILITAR

Editor: Corpul 4 Armată Teritorial „Mareșal CONSTANTIN PREZAN”

Fondat la 12 februarie 1948 * Serie nouă Nr. 1 (1778) 15 august 2006 * 8 pagini — 0.4 lei www.c4atrt.ro

ORDINUL

ȘEFULUI STATULUI MAJOR
AL FORTELOR TERESTRE

La 15 august 2006, Corpul 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan”, continuatorul tradițiilor de luptă ale Comandamentului Armatei de Nord, creat prin Înaltul Decret nr. 2748/14 august 1916, aniversează 90 de ani de la înființare.

Prin tăria armelor, a inimilor și caracterelor militarilor săi, marea unitate a fost scut și pavăză în calea celor care au răvnit la acest pământ românesc, înscriind în cartea de istorie a neamului frumoase și impresionante tradiții de luptă. Ostașii săi au străbătut, în Primul și cel de-al Doilea Război Mondial, un lung și glorios drum de luptă pentru eliberarea teritoriului național și redarea demnității noastre, ca stat suveran și independent.

Bogatele tradiții de luptă ale mării unități, făurite de-a lungul timpului, au o mare rezonanță istorică ce reverberază puternic în inimile noastre în aceste momente aniversare.

Să ne înclinăm cu recunoștință în fața memoriei celor căzuți la datorie pe câmpurile de luptă, ale căror fapte de vitejie vor rămâne veșnic vii în conștiința noastră.

Prezenți în teatrele de operații din Afganistan și Irak, unde servesc interesele României, ale Alianței și ale umanității, militarii din subunități și unități ale Corpului 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan” își respectă și onorează misiunile încredințate sub egida ONU și NATO pentru lupta împotriva terorismului, restabilirea și impunerea cursului normal al vieții, contribuind efectiv la promovarea imaginii țării în lume și la confirmarea demnității sale de membră a Alianței.

Procesul de restructurare și modernizare prin care trec Forțele Terestre va duce la transformări calitative, realizându-se structuri suplă, bine înzestrate, instruite și ușor de dislocat în zonele unde interesele țării o cer. Acest proces este lung și costisitor, dar rezultatele vor fi pe măsura eforturilor.

Astăzi, la aniversarea a 90 de ani de existență, Corpul 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan” se prezintă ca o mare unitate cu experiență a Armatei României, aptă să-și îndeplinească cu cinste misiunile încredințate.

Domnilor ofițeri, maiștri militari, subofițeri, militari angajați pe bază de contract și personal civil contractual,

Dragi ostași,

Cinstiți memoria înaintașilor prin tenacitate și rigoare, pentru a fi la înălțimea sacrificiului lor și pentru a da o dimensiune reală jurământului făcut față de țară și neam.

Respectați cu strictețe prevederile legilor și regulamentelor militare, militați pentru instaurarea unui climat de ordine și disciplină liber consimțită — factor determinant în întărirea spiritului de corp de elită pe care l-ați demonstrat și pe care trebuie să-l duceți mai departe!

Continuați și dezvoltați spiritul de inițiativă, responsabilitate și echilibru care v-au făcut remarcăți și respectați în tot ceea ce ați făcut!

Depuneți toate eforturile pentru creșterea competenței dumneavoastră profesionale, condiție de bază a îndeplinirii obiectivelor Armatei României în procesul de asigurare a securității naționale și de consolidare a rolului în cadrul Alianței Nord-Atlantice.

* * *

Cu prilejul aniversării a 90 de ani de la înființarea Corpului 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan” vă adresez sincere felicitări și vă doresc multă sănătate, dumneavoastră și familiilor dumneavoastră, putere de muncă și tărie morală în îndeplinirea tuturor misiunilor ce vă revin.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

■ General-locotenent dr. SORIN IOAN

În baza aprobării ministrului apărării naționale pe raportul cu nr. J-4201 din 22 iunie 2006 al șefului Statului Major General, începând cu 15 august 2006 ziarul „Scutul patriei” își schimbă denumirea în „Orizont militar”.

NUMĂR
SPECIAL

Sunt onorat să fiu comandantul acestei glorioase structuri

Sunt onorat ca, la acest moment aniversar, să fiu comandantul unei glorioase structuri militare. Corpul 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan” se prezintă la această aniversare ca o mare unitate cu structuri de luptă, de sprijin de luptă și logistic dispuse în jumătatea de nord a țării, pe teritoriul a 20 de județe. Activitățile de instruire de comandament și de pregătire pentru luptă a trupelor se desfășoară în context modern. Aproape 5.000 de militari din structurile subordonate au participat, după

anul 1990, la misiuni internaționale. În prezent, sunt dislocați în teatrele de operații din Irak, Afganistan, Bosnia-Herțegovina peste 500 de militari din subordinea C. 4 A. Trt. Rezultatele obținute de marile unități și unitățile subordonate sunt preponderent foarte bune, pe măsura eforturilor și a resurselor la dispoziție. Aprecierile aliaților privind profesionalismul cu care militarii din subordine își execută misiunile în teatrele de operații din afara țării sunt dintre cele mai bune. Cu atât mai mare este satisfacția actualii echipe de comandă a C. 4 A. Trt.

Cu prilejul aniversării a 90 de ani de la înființarea Corpului 4 Armată Teritorial aș vrea să transmit multă sănătate tuturor celor care, de-a lungul anilor, și-au desfășurat activitatea în structurile subordonate acestei glorioase mari unități. Aș vrea să asigur pe toți cei care ne-au fost comandanți și șefi de toată considerația noastră, a celor de acum. Dacă Domniile lor nu erau, nici noi, astăzi, nu eram. Le datorăm pregătirea și nivelul la care am ajuns în cariera militară. Le mulțumim!

Aș vrea, de asemenea, să transmit cu această ocazie întregului personal al Corpului 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan” mulțumiri pentru ceea ce fac, succese în activitatea profesională și numai bine alături de familiile lor și de cei dragi!

■ General-maior dr. IOAN CIUPEI

ÎN ACEST NUMĂR

Destine din galeria
comandanților

pagina 5

Tabloul generalilor

pagina 7

Repere
ale
istoriei
recente

pagina 3

CORPUL 4 ARMATĂ TERITORIAL

GÂNDURI LA ANIVERSARE

**General de brigadă
dr. DUMITRU SESERMAN**

locțiitorul comandantului C. 4 A. Trt.

La ceas aniversar, doresc să-mi exprim întreaga grație pentru personalul care a făcut parte din structurile pe care le reprezintă acum Corpul 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan” și care în lungul drum de luptă și jertfă parcurs din anii fierbinți ai înființării și până în prezent, au căzut la datorie apărând Țara și Drapelul României în cele două conflagrații mondiale.

De asemenea, mă înclin și-mi exprim recunoștința față de toți înaintașii, camarazi și comandanți, în viață sau care au trecut la cele veșnice, care au trudit

instruindu-se cu profesionalism și devotament, punând datoria mai presus de orice, lor revenindu-le onoarea de a fi alcătuit prin timp o parte importantă din frumoasa carte de vizită cu care ne mândrim azi, în zi de sărbătoare.

Nu în ultimul rând, alături toate gândurile mele bune și mulțumirile de excepție tuturor celor care muncesc și se pregătesc acum în cadrul Corpului, cu o mențiune de suflet pentru personalul Comandamentului structurilor care a organizat și realizat acest regal, pe deplin justificat de importanța sa în cronică sărbătorilor din Armata României.

Tuturor le urez „La mulți ani!” și multe împliniri.

**General de brigadă
EUGEN GHEORGHIU**

șeful de stat major al C. 4 A. Trt.

Aniversăm azi 90 de ani de la înființare, eveniment important al Armatei României.

Armata și-a definit menirea și specificul în strânsă legătură cu destinele poporului, susținându-i idealurile naționale și contribuind nemijlocit la realizarea în fapt a acestora. De la intrarea României în Primul Război Mondial și până la dărâmarea sistemului comunist, C. 4 A. Trt. (A. a 4-a) a fost prezent la marile momente istorice. Pot afirma că actele de însemnătate națională au fost scrise și prin sacrificiul și devotamentul ostirii române. Astfel, C. 4 A. Trt. și Armata Română s-au dovedit componente intrinseci ale unei națiuni care își croia propriul destin în modernitate, conferindu-i forță și prestanță.

Confruntările dramatice care au însoțit lupta românilor pentru libertate și unitate națională au avut mai mereu în prim-plan armata română, și, în cadrul acesteia, începând cu zorii tumultuosului secol XX, unitățile și marile unități ale C. 4 A. Trt. (A. a 4-a). Astfel, am contribuit la consolidarea spiritualității românești, cinstindu-i tradițiile și veghindu-i viitorul.

Aderarea României la NATO ne solidarizează într-o unitate de spirit și acțiune menită să dea conotații contemporane destinului nostru național, în noua configurație inter-națională.

Sunt deplin conștient că, alături de respectul datorat înaintașilor, avem o dublă responsabilitate: aceea de a păstra cu sfințenie moștenirea lăsată și de a contribui la ridicarea continuă a României.

■ CONFIRMARE În a doua parte a lunii iunie a.c., Batalionul 26 Vânători de Munte, comandat de locotenent-colonelul dr. Teofil Ispas, a confirmat temeinica pregătire militară și de specialitate a militarilor profesioniști. Comisia de control și evaluare din C. 4 A. Trt., condusă de colonelul Constantin Bădăluță a ajuns la următoarea concluzie: B. 26 V.M. „ZARAND” din Brad, din componența Bg. 61 V.M. „General Virgil Bădulescu”, este „Foarte Bun”. (I.P.)

■ DEZVELIRE În data de 30 iulie a.c., în comuna Geaca, satul Sucutard, la inițiativa membrilor Sucursalei teritoriale Gherla a Uniunii Naționale a Refugiaților „Pro Memoria 1940—1945”, s-a dezvelit și sfințit „Monumentul Martirilor Neamului” închinat memoriei localnicilor uciși de trupele de ocupație în noaptea de 23 septembrie 1940. C. 4 A. Trt. a contribuit la organizarea acestui important eveniment din viața obștii asigurând o gardă militară la monument. (C.I.)

■ ZIUA IMNULUI NAȚIONAL a prilejuit, în garnizoana Cluj-Napoca, un amplu ceremonial desfășurat în Piața Avram Iancu. Manifestarea s-a bucurat de prezența unui număr însemnat de locuitori ai urbei, aceștia alăturându-se militarilor — de ieri și de azi — ce au salutat cu profund respect, repercutat prin veac, sărbătorirea acestui simbol fundamental al statului. Au fost prezente numeroase personalități ale vieții publice de pe plan local, reprezentanții administrației centrale și locale, în frunte cu prefectul județului, Alin Țișe. Din partea conducerii Corpului a participat generalul de brigadă dr. Dumitru Seserman. (C.I.)

Programul manifestărilor din comandament

MARTI, 15 august 2006

- 10.30—11.00
 - Primirea invitațiilor
- 11.00—12.00
 - Ceremonialul militar și religios
- 12.00—13.00
 - Vizitarea standurilor cu armament și tehnică militară
 - Vizionarea exercițiilor tactice demonstrative
 - Vizitarea „Galeriei comandanților”
 - Vizitarea expoziției de fotografie
- 13.00—16.00
 - Întâlnirea cadrelor militare în rezervă și în retragere cu cadrele active (în cadrul secțiilor)

NOTE, IDEI, ÎNSEMNĂRI

De ce „Orizont militar”

Pentru a satisface curiozitatea îndreptățită a cititorului nostru fidel și ocazional, vom răspunde la întrebarea: De ce „Orizont militar”, și nu „Scutul patriei”?

Opțiunea schimbării denumirii ziarului aparține în egală măsură editorului, comandantul Corpului 4 Armată Teritorial, și întregului colectiv redacțional și se fundamentează pe două argumente. Primul, ziarul, înființat la 12 februarie 1948 cu numele „Înfrățirea”, și-a luat titulatura de „Scutul patriei” în iunie 1952, în raport cu realitățile și simbolurile de atunci, realități și simboluri ce au evoluat semnificativ până în prezent. Al doilea: C. 4 A. Trt., ca structură militară reprezentativă a unui stat membru NATO, are misiuni ce se derulează deseori în afara granițelor teritoriului național și sunt proiectate într-o gamă diversă ce nu se reflectă corespunzător în titulatura veche.

Această schimbare se dorește a fi una și de formă, și de conținut, cu rubrici noi, cu o nouă grupare tematică pe pagini, cu un design diferit, modificări vizibile în numerele noastre viitoare. Bineînțeles, toate acestea, în măsura în care sunt permise de tehnica tiparului înalt.

Fără îndoială, editarea ziarului în condiții grafice moderne, color și cu un număr sporit de pagini ar fi fost mai mult decât binevenită o dată cu adoptarea actualei denumiri. Dar aceasta presupune alocarea unor fonduri financiare substanțiale, număr de număr, ceea ce, deocamdată, pare a nu fi posibil, altele fiind prioritățile procesului de modernizare pe care îl traversează instituția militară.

Doar cei care știu ce înseamnă tiparul în plumb vor fi de acord cu noi că a face gazetărie la o publicație editată în acest sistem este nu greu, ci de-a dreptul eroic. Dar, până când „Orizont militar” va fi tipărit pe offset, vom apela fără restricții la toate „facilitățile” oferite de această tehnică, demnă de un muzeu al presei, pentru a asigura un design al paginilor cât mai atractiv.

Însă, dincolo de toate acestea, rămâne cuvântul scris, și rămân oamenii, jurnaliști sau personal tehnic, cu talentul, forța și pasiunea lor incontestabile, și, mai ales, cititorul, de la care așteptăm măsura faptelor noastre, cel căruia încercăm să-i oferim o frântură din cotidian în speranța că așteptările nu-i vor fi înșelate. Tot așa cum și noi, la rândul nostru, nădăjduim că această schimbare de titlu va fi urmată și de altele, necesare și de dorit, pentru că, alături de celelalte componente ale publicisticii militare, „Scutul patriei” de ieri, „Orizont militar” de astăzi reprezintă un instrument de informare oportună și obiectivă atât de necesar instituției militare aflate în plin proces de transformare și modernizare.

Locotenent-colonel LEON-IOȘIF GRAPINI

ABONAMENTE „Orizont militar”

Cei care doresc să se aboneze pe trimestrul III 2006 la „Orizont militar” o pot face în următoarele condiții: costul unui abonament pe 3 luni este de 5 × 40 bani = 2,00 RON; suma va fi depusă în contul U.M. 02216: RO45TREZ-21623600120XXXXX — cont IBAN, 15051428 — cod fiscal Banca Națională, Trezoreria Cluj-Napoca; cererile se trimit direct, pe adresa redacției — U.M.

02565/V. În adresa de comandă vor fi specificate numărul de abonamente și cel de gratuități la care au dreptul militarii în termen (5 militari — un exemplar). La adresa respectivă se va anexa obligatoriu un document care să ateste virarea banilor în contul de mai sus (chitanță fiscală). Ziarul se va distribui doar la structurile militare care înaintează cereri de abonamente și gratuități.

REDACTOR-ŞEF Locotenent-colonel LEON-IOȘIF GRAPINI int. 0418 SECRETAR DE REDACȚIE Locotenent-colonel OVIDIU PURDEA-SOMEȘ int. 0366	REDACTORI Locotenent-colonel CLAUDIU IORDACHESCU int. 0228 Maior ADRIAN BOCHIȘ int. 0228 Căpitan TRAIAN BRADU int. 0228 IULIAN PATCA int. 0228 Opiniile exprimate în articolele publicate sub semnătura autorilor au caracter strict personal și nu angajează în vreun fel răspunderea editorului sau a redacției. Manuscrisele nu se înapoiază.	SECRETARIAT TEHNIG DE REDACȚIE Plutonier-major ȘTEFAN VIOREANU (corespondență-expediție) int. 0218 CRISTINA POP (corector) int. 0129 EMIL MORITZ (fotoreporter) int. 0218	TIPOGRAFI Maistru militar principal CORNEL SALAGEAN LIVIU CIREBEA VASILE VÎTCĂ ȘTEFAN POP int. 0385 Responsabil de număr: IULIAN PATCA
---	---	---	---

LA ANIVERSARE

Repere ale istoriei recente

După Revoluția din Decembrie 1989, în consens cu întreaga societate românească și cu reforma Armatei române, în perioada 1990—2006, Corpul 4 Armată Teritorială a parcurs un proces de înnoiri continue, cu schimbări fără precedent în toate componentele sale. Transformarea Corpului — restructurări, desființări și înființări, reorganizări, resubordonări și redислоări de mari unități și unități, a avut loc concomitent cu îndeplinirea programelor anuale de pregătire și instrucție, de modernizare și operaționalizare, în consens cu cerințele și standardele NATO, și cu participarea la exerciții multinaționale, în țară și în străinătate, și la toate misiunile de menținere a păcii și umanitare, sub comandamente NATO, UE și ONU, la care România a luat parte.

Au intrat în istorie

Comandamentul C. 4 A. Trt. a gestionat, în perioada 2000—2006, un amplu și complex proces de transformare a marilor unități și unităților din subordine. Astfel, în 2000 s-au desființat comandamentele Corpurilor 5 și 6 Armată (din Timișoara și Târgu-Mureș), iar Corpul 7 Armată „General Nicolae Șova” (din Dej) s-a transformat, începând cu 1 aprilie 2000, în Comandamentul 7 Operațional, care, la rândul său, s-a desființat în 2002.

În 2001, Bg. 4 Mc. „Voicovodul Gelu” din Zalău se transformă în Baza 3 Instrucție a Infanteriei, iar Bg. 24 Art. A.T. „Eftimie Murgu”, din Lugoj, devine Baza 10 Instrucție Artilerie și Rachete, ambele ieșind din subordinea Comandamentului C. 4 A. Trt. Până la sfârșitul anului 2004, alte mari unități se

desființează sau se transformă, intrând în subordinea altor structuri: Bg. 7 Art. „Ge-

Răsfoind, cu nostalgie, Registrul istoric al unității

neral Vasile Danacu” (devenită B. 7 Ar.P.R./Bg. 69 Art.), Bg. 230 I. Mo. „Pintea Viteazul”, Bg. 612 Art. A.T. (de-

venită B. 612 Art. A.T./Bg. 69 Art.), Bg. 18 Mc. Trt. „Decebal”, Bg. 1 V.M. „General Grigore Bălan”, Bg. 2 Tc. „Mureș”, Bg. 19 Mc. „Ziridava”, Bg. 5 Art. A.A. „General Burileanu”.

În 2003, intră în subordinea Comandamentului C. 4 A. Trt. marile unități și unitățile din cele șase județe din Moldova: Bg. 33 Mc. Trt. „Alexandru cel Bun”, Bg. 63 Tc. „Bogdan Vodă”, Bg. 61 V.M. Trt. „General Virgil Bădulescu” și Bg. 15 Mc. Trt. „Podu Înalt”.

În 2005 au fost desființate peste 30 de unități și structuri diferite, printre care Bg. 11 I. Mo. Trt. „Carei”, Bg. 33 Mc. Trt. „Alexandru cel Bun” și Bg. 63 Tc. „Bogdan Vodă”. În prima parte a anului 2006, Bg. 6 Tc. „Horea, Cloșca și Crișan” și Bg. 5 V.M. „Avram Iancu” au dat curs procedurii de desființare.

Locotenent-colonel
LEON-IOȘIF GRAPINI

În spiritul Alianței

După anul 1994, când România a fost prima țară care a aderat la programul „Parteneriat pentru Pace”, militarii din Corpul 4 Armată Teritorială „Mareșal Constantin Prezan” au avut o prezență activă la desfășurarea unor exerciții multinaționale, în țară și în străinătate, au îndeplinit misiuni în teatrele de operații și au participat la inițiativele regionale, dintre care se reliefează:

- misiunile de menținere a păcii și de reconstrucție, cu detașamente și observatori militari în: Albania, Angola, Bosnia-Herțegovina, Burundi, Congo, Etiopia, Kosovo, Kuweit, Liberia etc.;

- misiunile derulate în teatrul de operații din Afganistan, la operațiile „ENDURING FREEDOM”, „FINGAL” (misiunea ISAF) și în cadrul programului „ANA TRAINING” (circa 2.000 de militari);

- misiunile desfășurate în sprijinul Coaliției împotriva terorismului, din Irak, în cadrul operației „ANTICA BABILONIA” (circa 1.000 de militari);

- misiunile finalizate de militarii încadrați în diferite comandamente multinaționale în Afganistan, Bosnia-Herțegovina, Irak,

- participările la etapele din cadrul programului „Mil-to-Mil”, în țară și peste hotare (o medie de 10 misiuni pe an);

În perioada 1990—2006, aproape 5.000 de militari din C. 4 A. Trt. au participat la misiuni de menținere a păcii și umanitare

Kosovo, SUA (peste 150 de militari);

- inițiativele regionale, cu Batalionul Mixt Româno-Ungar și Batalionul Multinațional de Geniu „TISA”, cu Brigada Multinațională de Forțe în Așteptare „SHIRBRIG” (peste 1.000 de militari rulați în mai mult de 25 de misiuni);

- activitățile de control pe linia armamentelor, în țară și în străinătate — peste 20 de misiuni;

- cursurile de perfecționare avansate de comandă și stat-major, seminariile profesionale și cursurile de specializare lingvistică (peste 100 de participanți).

Locotenent-colonel
CLAUDIU IORDĂCHESCU

ACCENT

De când există istoria, puterea de viață a unui stat s-a manifestat întotdeauna prin tăria brațelor sale armate.

■ A. MUREȘANU

1990—2006 Transformări profunde

- Înființarea comandamentelor de corp de armată în garnizoanele Dej, Tg.-Mureș și Timișoara (ianuarie 1994)

- Oficializarea zilelor armelor și specialităților militare și atribuirea denumirilor onorifice unor comandamente și unități

O constantă a acestei perioade — operaționalizarea structurilor

- Luarea în subordine a trupelor teritoriale (mai 1994)

- Constituirea comandamentelor de brigadă (iunie 1994)

- Restructurarea regimentelor mecanizate și de tancuri (1995)

- Compunerea Armatei a 4-a: 3 corpuri de armată și 23 de mari unități și unități (iunie 1995)

- În comandament s-a trecut la organizarea pe structuri modulare tip „G”

- A intrat în vigoare Ordonanța nr. 7 privind unele măsuri de protecție socială în perioada restructurării (ianuarie 1998)

- Derularea reformei, restructurării și pregătirii militare în conformitate cu „Doctrina militară de apărare a României” (1994) și cu „Strategia militară națională” (1997)

- Reînființarea ziarului „Scutul patriei” (1990) și debutul emisiunilor RTV ale Armatei (1991) în garnizoanele Cluj-Napoca, Târgu-Mureș, Timișoara, Oradea, Lugoj și Bistrița

- Înființarea în 1991 a Secțiilor de Istorie Militară Cluj, Oradea și Timișoara, cu subsecții în garnizoanele importante din aria de responsabilitate, sub egida cărora au apărut 47 de lucrări tipărite în următorii 10 ani

- În anii 1996—2006 au apărut 8 lucrări monografice ale Armatei a 4-a

- Debutul Festivalului Național al Cântecului de Cătănie la Cluj-Napoca (1994)

- Înmânarea noilor drapele de luptă (începând cu mai 1995)

- Organizarea și desfășurarea asistenței religioase în armată (octombrie 1996)

- Construirea și sfințirea bisericilor militare în garnizoane (după 1996)

- Lansarea programelor de comunicare cu societatea civilă „Ferestre deschise” și „Porți deschise” (1996)

- Lărgirea fără precedent a relațiilor cu armatele altor state (după 1991)

- Aderarea României la programul „Parteneriat pentru Pace” (1994)

- Participarea militarii noștri (din 1996) la misiuni internaționale în Angola (prin B. 812 I. „Căști Albastre”), și la programul „Mil-to-Mil”

- Aplicarea „Conceptiei de realizare a interoperabilității armatei române cu structurile NATO” (după 1996), nominalizându-se inițial Bg. 81 Mc., o brigadă de tancuri, una de artilerie antiaeriană și un batalion de cercetare (până în 1999)

- Crearea Forței de Reacție Rapidă (februarie 1997), cu nominalizarea Bg. 81 Mc. ca parte a acestei forțe

- Crearea Batalionului Mixt Româno-Ungar de Menținere a Păcii (decembrie 1999)

- Crearea Batalionului Multinațional de Geniu „TISA” (2002), pentru operațiuni umanitare, cu structuri din armatele din România, Slovacia, Ungaria și Ucraina. Pregătirile comune se execută, prin rotație, într-o țară membră, sub genericul „Blonde Avalanche”

■ IULIAN PATCA

CORPUL 4 ARMATĂ TERITORIAL

Tradiții Evocări

DECRET Nr. 2784/14 august 1916

ORDINUL DE MOBILIZARE AL ARMATEI ROMÂNE

- I. Întreaga armată română se va mobiliza.
- II. Prima zi de mobilizare, ora 12.00 (24.00), în noaptea de 14/15 august 1916.
- III. Ordinea de bătaie după planul de mobilizare.
- IV. Miniștrii să treacă la îndeplinire.

FERDINAND I

„Certificatul de naștere” al C. 4 A. Trt.

DIRECTIVA Nr. 1

— 14 august 1916 —

CONCENTRAREA ȘI CONSTITUIREA ARMATEI

1. „Se constituie comandamentul Armatei: I, II, III și Armatei de Nord.
2. Misiunile armatelor [...] (apar în ordinea: Armata I; Armata II; Armata III; Armata de Nord — n.r.).
3. Cartierul General al Corpului IV de Armată va deveni Cartierul General al Armatei de Nord care va primi și un comandament de etape [...]. Cartierul se va instala la Bacău, în localul ce se va hotărî de Comandament”.

ȘEFUL OPERAȚIILOR
(ss) Colonel Rășcanu

● Armata a 4-a (de Nord) s-a înființat în noaptea de 14/15 august 1916 (24.00), prin Înaltul Decret nr. 2784, semnat de regele Ferdinand I al României. Primul comandant al Armatei a 4-a a fost generalul de divizie Constantin Prezan.

● Punctul de comandă al Armatei a 4-a a fost stabilit la Bacău. Avea în compunere: Diviziile 7, 8 și 19 Infanterie, Brigada 3 Mixtă, Brigada 4 Călărași, Divizia 2 Cavalerie, trupe și servicii ale Corpului 4 Armată (Iași).

● În campania militară din Carpații Orientali și Transilvania au mai intrat, temporar, în subordine Divizia 6 Infanterie și Divizia 15 Infanterie, numită și „DIVIZIA DE FIER”, comandată de generalul de brigadă Eremia Grigorescu, care s-a acoperit de glorie în bătălia de la Oituz, sub deviza „PE AICI NU SE TRECE!”.

● La 10 noiembrie 1916, la comanda Armatei a 4-a (de Nord) este numit generalul de brigadă Constantin Christescu. La 5 decembrie 1916, Comandamentul Armatei a 4-a își va înceta activitatea. Marile unități și unitățile din subordine vor fi repartizate Armatei 1 și 2 române, în structura cărora vor participa la marile bătălii de la MĂRĂȘTI, MĂRĂȘEȘTI și OITUZ din vara anului 1917.

● La 11/24 decembrie 1918 se constituie Comandamentul Trupelor din Transilvania (Armata „Transilvania”) cu sediul la Sibiu. Primul comandant este generalul de brigadă Traian Moșoiu. Începe a 2-a campanie de eliberare a Transilvaniei și apărarea Marii Uniri.

● La 12 aprilie 1919 încep operațiile din Munții Apuseni. În aceeași zi, la comandă este numit generalul de divizie Gheorghe Mărdărescu. Generalul Traian Moșoiu va fi numit comandantul Grupului de Nord.

● Până în 4 august 1919 au loc operațiile de apărare și ofensive de pe Tisa și Câmpia Ungară. Armata ungară este învinsă la 4 august 1919, iar Budapesta este ocupată de trupele române.

● În perioada 21.04.1920 — 23.03.1939, Comandamentul Trupelor de Vest (cu punctul de comandă la Oradea) și Corpul 6 Armată duc mai departe tradițiile de luptă ale Armatei a 4-a române.

● La 19 septembrie 1939, la Deva se reînființează Comandamentul A. a 4-a, avându-l la comandă pe generalul de corp de armată Ioan Ilcușu. După circa două săptămâni se dislocă în partea centrală și de sud a Moldovei.

● În perioada 4—26 iulie, Armata a 4-a, cu marile unități și unitățile din subordine, participă la eliberarea centrului și sudului Basarabiei de sub ocupația U.R.S.S., provincie furată prin tratatul Ribbentrop-Molotov (23 august 1939).

● Între 27 iulie 1941 și iulie 1944, Armata a 4-a participă la bătălia de pe Nistru, operația Odessa, luptele de pe teritoriul U.R.S.S., în cooperare cu armata germană, de regulă în subordinea acesteia, operația din Stepă Kalmukă și bătălia de la porțile Moldovei.

● La 23 august 1944, Armata a 4-a trece de partea forțelor Coaliției Națiunilor Unite. Forțele principale ale armatei se deplasează în Ardeal, unde execută operații de acoperire a frontierei vremelnice impuse, prin tratatul de la Viena (30 august 1940), între Gilău și Întorsura Buzăului.

● Între 5 septembrie și 25 octombrie 1944 participă la bătăliile din zona centrală și de nord-vest a Ardealului, executând mai multe operații

Colonel (r)
dr. VASILE TUTULA

(Continuare în pag. 5)

ACCENT

Un om mare e acel care-și are vremea lui pedestal. E mare cu cât o întrece.

■ NICOLAE IORGA

1916 • COMANDANȚI • 2006

Armata a 4-a (de Nord)

General de divizie CONSTANTIN PREZAN (15.08—09.11.1916)
General de brigadă CONSTANTIN CHRISTESCU (10.11—05.12.1916)

Comandamentul Trupelor din Transilvania, Armata „Transilvania”

General de divizie TRAIAN MOȘOIU (11.12.1918—12.04.1919)
General de divizie GHEORGHE MĂRDĂRESCU (12.04—20.04.1920)

Comandamentul Trupelor de Vest

General de corp de armată ARTHUR VĂITOIANU (21.04—30.06.1920)
General de divizie NICOLAE PETALA (01.07—30.09.1920)
General de corp de armată ARTHUR VĂITOIANU (01.10.1920—23.03.1921)

Corpul 6 Armată

General de divizie NICOLAE PETALA (24.03.1921—01.04.1924)
General de divizie DĂNILĂ POP (01.04.1924—01.04.1930)
General de divizie ALEXANDRU HANZU (01.04.1930—21.09.1931)
General de divizie IOAN PRODAN (21.09.1931—20.11.1934)
General de divizie DUMITRU MOTĂȘ (20.11.1934—03.05.1935)
General de divizie GHEORGHE FLORESCU (03.05.1935—01.11.1937)
General de brigadă CRISTEA VASILESCU (01.11.1937—23.03.1939)

Armata a 4-a

General de corp de armată IOAN ILCUȘU (19.09—22.09.1939)
General de corp de armată IOSIF IACOBICI (23.09—27.10.1939)
General de corp de armată CONSTANTIN ILAȘIEVICI (28.10.1939—03.06.1940)
General de corp de armată NICOLAE CIUPERCĂ (03.06.1940—09.09.1941)
General de corp de armată IOSIF IACOBICI (09.09—08.11.1941)
General de divizie CONSTANTIN CONSTANTINESCU-CLAPS (08.11.1941—03.02.1943)
General de corp de armată adj. CONSTANTIN SĂNĂTESCU (05.02.1943—24.01.1944)
General de corp de armată MIHAIL RACOVITĂ (24.01—31.07.1944)
General de corp de armată GHEORGHE AVRAMESCU (01.08—23.08.1944)
General de corp de armată ILIE ȘTEFLEA (23.08—31.08.1944)
General de corp de armată GHEORGHE AVRAMESCU (04.09.1944—11.01.1945)
General de corp de armată NICOLAE DĂSCĂLESCU (12.01—18.02.1945)
General de corp de armată GHEORGHE AVRAMESCU (19.02—03.03.1945)
General de corp de armată NICOLAE DĂSCĂLESCU (12.01—18.02.1945)
General de corp de armată GHEORGHE STĂVRESCU (01.06—01.10.1945)
General de corp de armată MIHAIL LASCĂR (01.10.1945—30.11.1946)
General de corp de armată GRIGORE NICOLAU (01.12.1946—22.03.1947)
General de corp de armată CONSTANTIN VASILIU RĂȘCANU (23.03—05.06.1947)

Regiunea a 3-a Militară

General-colonel ROMULUS DIMITRIU (01.07.1947—02.05.1949)
General-locotenent NICOLAE CĂMBREA (02.05—25.11.1949)
General-maior MIHAIL VASILIU (25.11.1949—07.04.1952)
General-locotenent IACOB TECLU (01.05.1952—12.10.1955)
General-maior ARHIP FLOCA (23.11.1955—02.10.1957)
General-locotenent ALEXANDRU VASILIU (02.10.1957—07.08.1959)
General-maior STERIAN ȚARCA (07.08.1959—25.11.1964)

Armata a 3-a

General-maior ION COMAN (25.11.1964—17.06.1965)
General-maior NICOLAE MILITARU (17.06.1965—08.07.1969)
General-locotenent VASILE MILEA (08.07.1969—07.06.1973)
General-locotenent ION HORTOPAN (07.06.1973—28.06.1976)
General-locotenent STELIAN POPESCU (09.12.1976—21.03.1979)

Armata a 4-a „Transilvania”

General-colonel dr. IULIAN TOPLICEANU (21.03.1979—07.02.1990)
General de armată dr. PAUL CHELER (07.02.1990—05.10.1995)
General de corp de armată DORIN GHEORGHIU (18.10.1995—30.07.2000)

Corpul 4 Armată Teritorial „Transilvania”

General de corp de armată DORIN GHEORGHIU (01.08.2000—10.08.2001)

Corpul 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan”

General-locotenent DORIN GHEORGHIU (10.08.2001—31.08.2001)
General-locotenent ION CIOARĂ (01.09.2001—24.04.2003)
General-maior NECULAI BĂHNĂREANU (01.05.2003—01.12.2004)
General-maior dr. IOAN CIUPEI (01.12.2004—)

LA ANIVERSARE

ACCENT

Nu-s morți cei ce căzut-au pe câmpul de onoare! S-au dus numai... pe drumul aprins de ideal.

■ Z. BÎRSAN

DESTINE DIN GALERIA COMANDANȚILOR

În semn de profund omagiu și eternă recunoștință și prețuire pentru patriotismul, devotamentul, credința neclintită în valorile militare românești și pentru frumosele lor virtuți ostășești, pune

în slujba Patriei și a Armatei Române, la Comandamentul Corpului 4 Armată Teritorială au fost dezvelite busturile în bronz ale generalilor Nicolae Dăscălescu și Gheorghe Avramescu, în mai 1995,

și ale marelui Constantin Prezan și generalului Traian Moșoiu, în august 1996, cu prilejul sărbătoririi a opt decenii de existență a acestei glorioase structuri militare.

Mareșalul

Primul comandant al Armatei a 4-a (de Nord) a fost generalul Constantin Prezan (1861—1943). În cariera sa excepțională a urcat toate treptele ierarhice, de la sergent (1879) la mareșal (1930), fiind în întreaga activitate „...un ofițer cu înaltă pregătire profesională, cu temperament calm, vorbă socotită și cugetare îndelungată” (Nicolae Iorga).

Născut în localitatea Butimanu, județul Dâmbovița, s-a format ca un ofițer cult, recordat la curente de idei ale timpului. A comandat grupa și plutonul, la început de carieră, corpul de armată și armata, la apogeul misiunii sale. A scris cărți de referință („Curs de fortificații”, 1900), a ajuns în două rânduri în fruntea Marelui Cartier General, în anii 1916—1920. Membru de onoare al Academiei Române, de trei ori distins cu

Ordinul „Mihai Viteazul” (1916, 1917 și 1920).

În vara de cotitură istorică a anului 1916 a fost numit comandant al Armatei a 4-a (de Nord), conducând cu strălucire campania în Transilvania. A condus cu multă competență și spirit organizatoric, trupele de sub comanda sa ac-

ționând cu vigoare, în ritm înalt și cu elan combativ, prin trecătorile Carpaților Orientali și în Podișul Transilvaniei. În numai două luni și jumătate, Armata a 4-a și-a îndeplinit misiunea încredințată și a creat condiții de dezvoltare a succesului spre Poarta Smeșului. Numai hazardul războiului și schimbările strategice de front au determinat oprirea ofensivei, la ordin, și chemarea generalului Prezan pe frontul de sud și la conducerea Marelui Cartier General, unde geniul său putea fi pus mai bine în valoare.

„Țara și Armata au avut norocul să aibă în persoana generalului Prezan, în cele mai grele timpuri, un șef înzestrat cu alese însușiri. Statornic în credință și ideile sale, spirit cumpătat, calm în mijlocul celor mai tulburi situații, militar cu vederi clare, bucurându-se de o deosebită autoritate, atât față de ai săi, cât și față de aliați...” (Constantin Kilirțescu).

Eroul martir

Al 20-lea comandant al Armatei a 4-a a fost generalul Gheorghe Avramescu, (1884—1945), care s-a aflat la comandă în trei rânduri în timp de război.

S-a născut la Botoșani, optând pentru cariera militară,

de la sublocotenent (1908) la general de armată (1945).

Pe frontul de est a comandat: Corpul de Munte (1941—1943), în cadrul Armatei a 3-a, Corpul 3 Armată (1943—1944) și Corpul 6 Armată, în cadrul Armatei a 4-a, în prima parte a anului 1944. A comandat Armata a 4-a în perioada 1—23 august 1944.

Pe frontul de vest, generalul Avramescu revine la comandă Armatei a 4-a în 4 septembrie 1944, participând la acoperirea frontierei vremelnice și apoi la ofensiva pentru eliberarea Ardealului de Nord. După 25 octombrie 1944, cu 8 divizii, Armata a 4-a a acționat în componența Frontului 2 Ucrainean, pe direcția Carei, Nyiregyhaza, ieșind pe un front larg pe râul Tisa și la nord de Budapesta, până la mijlocul lunii decembrie. În perioada 18 decembrie 1944—10 ianuarie 1945, Armata a 4-a se va distinge în operația de la Sena-Turna, pe teritoriul Cehoslovaciei, la finalul căreia însuși mareșalul Malinovski i-a mulțumit lui Avramescu și „tuturor comandanților și militarilor români pentru comportamentul lor în luptă”.

Era un omagiu binemeritat, însă unul otrăvit. Comandantul Armatei a 4-a se pregătea o soartă de martir. A fost chemat în țară, în 10 ianuarie 1945, pentru un concediu de odihnă de 25 de zile și pentru a fi avansat la gradul de general de armată și trecut în rezervă.

La 19 februarie 1945, generalul Avramescu a preluat pentru a treia oară comanda Armatei a 4-a, iar la 2 martie este chemat la comandamentul Grupului de armate „General Jmacenko”, de unde dispăre fără urmă.

Generalul Avramescu „a dovedit cele mai frumoase virtuți războinice și acte de bravură excepționale cu care tot ce este vânător de munte se vor mândri de-a pururi”, scria generalul Petre Dumitrescu în 1943.

(Urmare din pag. 4)

pe Târnave, Mureș, Arieș, la Cluj, Satu Mare și Carei, pentru eliberarea teritoriului de sub ocupația horthysto-fascistă.

● La 11 octombrie 1944, cu șapte din marile unități din componența sa, execută operația de eliberare a Clujului. Armata a 4-a era comandată de generalul Gheorghe Avramescu.

● În perioada 12 octombrie—25 octombrie 1944, Armata a 4-a română continuă acțiunile de luptă ofensive și eliberarea orașele Zalău, Carei și Satu

SCURT ISTORIC

Mare. La 25 octombrie ieșea pe aliniamentul frontierei de nord-vest a României, între Valea lui Mihai și Urziceni, eliberând, pentru a doua oară, această parte a țării.

● Între 25 octombrie 1944 și 18 decembrie 1944 desfășoară acțiuni militare în partea de nord-est a Ungariei, în zona Nyiregyhaza, pe văile râurilor Bodrog și Hernad, în masivul muntos Hegyalya.

● În perioada 19 decembrie 1944—12 mai 1945 participă la campania de eliberare a Cehoslovaciei de sub ocupația militară fascistă, în cadrul forțelor Coaliției Națiunilor Unite. Participă și conduce direct operațiile militare de la Roznava. După terminarea războiului, Armata a 4-a s-a înapoiat în țară, având punctul de comandă la Oradea și Sibiu, până la 1.07.1947, când comandamentul acesteia a fost desființat.

● Tradițiile de luptă ale Armatei a 4-a au fost preluate, în perioada 1.07.1947—31.08.2000, de către Regiunea a 3-a Militară, Armata a 3-a și Armata a 4-a „Transilvania”, având permanent garnizoana de dislocare în orașul Cluj-Napoca.

● În zilele de 15—16 august 1996, pentru prima dată după 80 de ani, Comandamentul Armatei a 4-a își aniversază existența și bogatele tradiții de luptă. La manifestări a fost prezent președintele României, senatori și deputați, ofițeri, subofițeri și salariați civili.

● Între 1996—1999 se scrie monografia istorică a Armatei a 4-a, în 4 volume.

● În baza art. 13, alin. 1, din O.G. 41/1999 privind organizarea și funcționarea M.Ap.N. și a Planului-cadru privind desfășurarea procesului de restructurare și modernizare a Armatei României în anul 2000, aprobat de CSAT, și a Ordinului nr. MS33/30.03.2000, Armata a 4-a „Transilvania” s-a transformat în Corpul 4 Armată Teritorială „Transilvania”.

● Prin Decretul prezidențial nr. 645/10 august 2001, o dată cu primirea noului Drapel de luptă, s-a schimbat vechiul denumire onorifică a C. 4 A. Trt. în „Mareșal Constantin Prezan”.

Generalul Traian Moșoiu (1868—1932) a comandat Trupele din Transilvania în perioada decembrie 1918—aprilie 1919, când era nevoit

de calitățile lui militare pentru a garanta și a apăra Marea Unire a tuturor românilor. S-a născut la Tohanu Nou,

Ostașul providențial

în județul Brașov. Sublocotenent în armata austro-ungară (1889), demisionează pentru a trece munții și a se înrola în armata română (1893). Comandant de regiment în primul război balcanic (1913) și în campania anului 1916, comandant de divizie în 1919, când i s-a încredințat comanda „Grupului de armate NORD”.

A fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul” în Primul Război Mondial și cu „Legiunea de Onoare” a armatei franceze. Intrând în Transilvania în fruntea D. 7 I., la 10 decembrie 1918, devine guvernator militar al Transilvaniei. La 12 decembrie 1918 a intrat în Sibiu, precum odinioară Mihai Viteazul în Alba-Iulia, „înflorat de sfinte emoții... în centrul acesta românesc, unde s-a lucrat atât de mult și atât de însuflețit pentru înfăptuirea idealului sfânt și

mare al unirii tuturor românilor”.

Cu aceeași divizie legendară intra în Cluj, la 25 decembrie 1918, și în Oradea, la 20 aprilie 1919. În campania din Câmpia Tisei devine, la 5 iulie 1919, guvernator militar al teritoriilor eliberate de sub dictatura lui Bela Kun. În perioada 16 septembrie—15 noiembrie 1919 a fost comandantul garnizoanei Budapesta și apoi comandant al Corpului V.M. din Oradea.

Aceasta este, în mare, cariera excepțională a celui de-al treilea comandant al Armatei a 4-a. A fost ministru de război și senator de drept, autor de lucrări militare de mare prestigiu în epocă.

„Generalul Traian Moșoiu a fost și va rămâne unul dintre marii eroi ai Transilvaniei, ai armatei române” (Acad. Vasile Netea, 1987).

După război însă este târât ani în șir prin procese, încercându-se, fără succes, să fie declarat „criminal de război”. A fost arestat la 23 noiembrie 1951 și eliberat la 8 octombrie 1955, cu sănătatea subredă și mahnit peste poate de „recunoștința” guvernanților pentru unul din eroii armatei române.

„Generalul Nicolae Dăscălescu reprezintă un simbol al Armatei Române, scria peste ani colonelul Nicolae Boghian (1996). Generațiile de azi și cele viitoare trebuie să-l perceapă ca pe un mucenic al onoarei și devoțiunii, ca pe un arhetip al ostașului ce nu cunoaște alt fel de a trăi și a se exprima decât dedicându-se în totalitate slujirii Patriei. Principalele repere biografice... scot la iveală un om care s-a condus toată viața după principii simple, dar cu mari efecte în planul virtuților”.

adevărat excepțională. Calităților sale de mare tactician și strateg li se adaugă frumosele lui trăsături de caracter. Iubea subordonații, și prima lui grijă se îndrepta spre ei. De aceea i s-a spus și „Generalul-soldat”.

Generalul — soldat

Generalul Nicolae Dăscălescu (1884—1969) a fost cel de-al 22-lea comandant al Armatei a 4-a, pe care a comandat-o pe frontul de vest, în două rânduri.

S-a născut în Căciulești, comuna Girov, județul Neamț. A participat activ la campaniile armatei române din 1916 și 1917, fiind decorat de mai multe ori pentru bravura sa.

Avansat general de brigadă în 1937, a fost numit secretar general al M.Ap.N., apoi a comandat D. 25 I. din C. 5 A. În anii celui de-al Doilea Război Mondial s-a aflat pe rând la comanda D. 21 I. (1941), C. 2 A. (1941—1944), Armatei 4, în prima jumătate a anului 1945. General de divizie în 1940 și de corp de armată în 1942. Distins cu Ordinul „Mihai Viteazul” de două ori.

Cariera militară a generalului Dăscălescu este una cu

CORPUL 4 ARMATĂ TERITORIAL

O monografie a comandanților

Cum nu putem să aducem în mod explicit întregul nostru omagiu, de prețuire și recunoștință, pentru generațiile de înaintași, ne-am propus în lucrarea **Comandanți ai Armatei a 4-a „Transilvania”** să-i evocăm pe reprezentanții lor de rangul cel mai înalt, care au răspuns de destinul contingentelor de ostași în diferite perioade istorice — cei 44 de generali care au comandat armata în anii 1916—2006.

N-a fost în intenția noastră să facem o prezentare exhaustivă. Viața și activitatea fiecăruia n-ar încăpea într-o carte. Unii comandanți militari sunt deja personaje de monografii: Constantin Prezan, Traian Moșoiu, Nicolae Dăscălescu și alții. Ne-am propus doar să-i reunim pentru prima dată într-un asemenea cadru și cu un asemenea prilej aniversar. Intenția noastră a fost să-i facem fiecăruia o schiță de portret, cu câteva repere biografice și profesionale, o dată cu evocarea principalelor fapte și evenimente care s-au întâmplat în armată în timpul exercitării comenzii, fapte și evenimente care poartă în mod obiectiv amprenta personalității lor de conducători militari.

Iată doar câteva date statistice. Din 1916 până în prezent, s-au succedat la comandă 44 de generali, de la Constantin Prezan, până la Ioan Ciupercă. Dintre aceștia, 12 generali au comandat Armata a 4-a în condiții de campanie, în situații de război, iar 32, în condiții de pace. Generalul Gheorghe Avramescu a fost numit la comanda Armatei a 4-a de trei ori, iar generalii Nicolae Petala, Arthur Văitoianu, Iosif Iacobici și Nicolae Dăscălescu — de câte două ori.

Cu totul remarcabilă este exercitarea funcției de comandă pe timpul acțiunilor de luptă de către generalii Constantin Prezan, Constantin Christescu, Traian Moșoiu și Gheorghe Mărdărescu, în Primul Război Mondial, Nicolae Ciupercă, Iosif Iacobici, Con-

stantin Constantinescu-Claps, Constantin Sănătescu, Mihail Racoviță, Ilie Șteflea, Gheorghe Avramescu și Nicolae Dăscălescu, în al Doilea Război Mondial.

Pe timp de pace, vechimea cea mai mare la comandă au avut-o generalul Iulian Topliceanu — aproape 11 ani, generalul Dănilă Pop — 6 ani, generalii Paul Cheler și Dorin Gheorghiu — aproape 6 ani, generalul Sterian Țarcă — peste cinci ani, generalii Nicolae Militaru și Vasile Milea — peste patru ani.

Au ajuns la gradul de general de armată, încă din timpul activității, generalii Gheorghe Avramescu, Constantin Sănătescu, Mihail Lascăr, Nicolae Militaru și Paul Cheler, iar generalul Nicolae Ciupercă a fost avansat la acest grad o dată cu pensionarea.

Un singur general dintre cei 44 de comandanți ai Armatei a 4-a, și primul în ordine cronologică — Constantin Prezan —, a fost onorat cu gradul de mareșal.

Dintre ei, 14 au ajuns la demnitatea de ministru de război (al apărării naționale): Văitoianu, Moșoiu, Mărdărescu, Ilașievici, Ciupercă, Ilcușu, Iacobici, Racoviță, Sănătescu, V. Răscanu, Lascăr, Coman, Milea și Militaru, iar 7 au deținut funcția de șef al Statului Major General (Marelui Stat Major): Christescu (de trei ori), Prezan (de două ori), Sănătescu, Șteflea, Hortopan, Coman și Milea.

Acum, la a 90-a aniversare, invocând tradiția și actualitatea, deopotrivă, considerăm că gestul cel mai frumos de apreciere și de recunoștință pentru contingentele de înaintași este acela de a le cinsti întotdeauna faptele și memoria — de la comandanți la ostași — și de a duce mai departe tradițiile, în alte condiții de evoluție a organismului militar și în alt context istoric de afirmare a instituției ostășești în societatea românească.

AUTORII

90 de ani în 2322 de pagini

De la 15 august 1916, când abia înființată Armata a 4-a „de Nord” a intrat direct în focul bătăliilor din Primul Război Mondial, și până astăzi, când armata română este de peste doi ani integrată în structurile Alianței Nord-Atlantice, eșalonul la care ne referim a „scris” o cronică în marș impresionantă, cu pagini-unicat de biografie.

Această istorie a oamenilor

și faptelor, din timp de război și din timp de pace, a fost consemnată în ultimii zece ani în șapte cărți, însumând 2.322 de pagini de monografie. Din câte știm, C. 4 A. Trt. este singura structură care are o asemenea „zestre”, adunată cu migală și spirit de corp din registrele istorice, ordinele de zi și mărturiile risipite prin ziare, reviste, cărți și alte documente reprezentative. („Sc.p.”)

Restituiri — Restituiri — Restituiri

PROBLEME CONTROVERSATE

În istoria de 90 de ani a Corpului 4 Armată Teritorial „Mareșal Constantin Prezan” multe „pagini” sunt de o încărcătură informațională deosebită. Asta dovedește că armata este și va fi un organism viu, cu mare capacitate de adaptare la realitățile unui moment dat. De pildă, trecerea formală pe la comanda Armatei a 4-a a generalului Constantin Sănătescu a ieșit la iveală doar după publicarea Jurnalului său. Tot astfel, confuzia care apare uneori între denumirile Corp de Armată și Corp Teritorial (ultimul similar Centrului Militar în perioada interbelică și subordonat celui dintâi) are ca urmare apariția unor controverse. Pe două dintre acestea încercăm să le lămurim în însemnările pe care le publicăm în continuare. (IULIAN PATCA)

General Constantin Sănătescu

COMANDANT AL ARMATEI A 4-A?

În anii 1993 și 2006, a apărut „Jurnalul generalului Sănătescu”, la Editura „Humanitas”.

Constantin Sănătescu se trăgea dintr-o veche familie boierească din Gorj, atestată pe la 1717. Tatăl său, Gheorghe Sănătescu, a luptat voluntar în războiul pentru independență, din 1877—1878, și ca general de divizie în războiul din 1916—1918, la care au participat pe front toți cei patru fii ai săi.

Constantin Sănătescu (1885—1947) a fost înaintat la gradul de general de brigadă în 1935, când s-a aflat la comanda Bg. 3 Cv. din Cernăuți. Subșef al M. St. M. în 1937. Comandant militar al Capitalei, în 1941, când reprimă în numai patru zile rebeliunea legionară. Comandant al C. 4 A., cu care intră primul în Odessa, la 16 octombrie 1941, și la Cotul Donului, în octombrie 1942. Șef al Casei Militare Regale (1943) și mareșal al Palatului (1944). Prim-ministru, timp de șase săptămâni, după 23 august 1944, apoi din nou în fruntea Guvernului la sfârșitul aceluiași an, funcție din care demisionează. General de armată, șeful M. St. M. și inspector general pe Armată în 1945.

În „Jurnalul...” amintit găsim însă și următoarele menționări: „Zaporojie, 5 februarie 1943... Comandantul Armatei a III-a (General Petre Dumitrescu — n.n.) îmi comunică că Generalul Constantinescu a fost destituit de la comanda Armatei a IV-a și în locul lui am fost numit eu. Cu data de azi apare Decretul Regal de numire. Nici o bucurie; regret plecarea de la C. 4 A., deși sunt înăl-

țat în cea mai mare comandă ce o avem în armată.”

Ce se întâmplă? După dezastrul care a urmat ofensivei sovietice din 19 noiembrie 1942 și uriașele pierderi suferite de Armata a 3-a și Armata a 4-a, la 16 ianuarie 1943, M. St. M. a hotărât aducerea lor în țară pentru refacere. Armata a 4-a și-a regrupat trupele în zona Mariupol. Marșul până la Bug, pe o distanță de circa 500 de kilometri, a durat 25 de zile și s-a desfășurat în condiții deosebit de grele. Armata a 4-a trece Bugul pe podul de la Varvarovska (Nikolaev). Misiunea organizării aducerii în țară a unităților dintre Bug și Nistru a revenit Comandamentului A. a 4-a. Până la 17 aprilie 1943 s-au reîntors în țară majoritatea unităților care luptaseră în Cotul Donului și în Stepa Kal-mucă.

În aceste împrejurări dramatice, generalul Constantin Constantinescu-Claps își dă demisia de la comanda Armatei a 4-a (în 3 februarie 1943) și este numit la comandă generalul Constantin Sănătescu. Acesta din urmă va sosi la Tiraspol doar în 9 martie 1943 (unde era carterul A. a 4-a), plecând imediat la București, unde acceptă funcția de șef al Casei Militare Regale. Revine la Tiraspol în 18 martie doar pentru a-l numi înlocuitor la comandă pe generalul Nicolae Dăscălescu, comandantul C. 2 A.

Așadar, generalul Constantin Sănătescu a fost numit comandant al A. a 4-a în 5 februarie 1943, dar nu a exercitat efectiv comanda până în 24 ianuarie 1944, când a fost înlocuit de generalul Mihail Racoviță.

General Dumitru M. Constantinescu

COMANDANT AL CORPULUI 6 ARMATĂ?

Domnul Mihai Gabriel Constantinescu, cu domiciliul în Cluj-Napoca, îmi semnalează informația că tatăl Domniei sale, generalul-locotenent Dumitru M. Constantinescu, ar fi comandat, din 1935, Corpul 6 Armată. Așa să fie?

Cercetările de arhivă dovedesc că, atunci, următorii generali au ocupat funcția de comandant al C. 6 A. cu comandamentul la Cluj: Dumitru Moțaș (20 noiembrie 1934 — 3 mai 1935), Gheorghe Florescu (3 mai 1935 — 1 noiembrie 1937) și Christea Vășilescu (1 noiembrie 1937 — 23 martie 1939).

Să vedem însă cine a fost generalul-locotenent D. M. Constantinescu. S-a născut la 4 noiembrie 1879, în satul Costești, plasa Cotmeana, județul Argeș. S-a plasat primul atât la Școala de Ofițeri, din 32 de absolvenți, în 1899, cât și la Școala Superioară de Război, în 1908. Pe timpul războiului balcanic (1913) era căpitan, șef de birou în M. St. M., apoi șef de stat major și comandant de regiment în anii 1916—1918. Comandant de brigadă în 1921—1924, de divizie în 1928—1930, al Comandamentului 2 Teritorial în 1931—1933 și Corpului 6 Teritorial în 1935—1937, după care a trecut în rezervă. Decorat cu Ordinele

„Steaua României”, „Coroana României”, „Serviciul Credincios”, „Sf. Anna” și „Sf. Stanislav”, precum și cu 5 medalii de prestigiu. De remarcat că, în „Memoriul calificativ”, din cele 50 de aprecieri de serviciu, 46 sunt de „Foarte Bine”, 3 de „Bine” și doar una de „Slab”.

Cum se explică totuși confuzia? Prin „Legea relativă la organizarea armatei” din 23 iunie 1924 se stabileau, pentru forțele terestre, 7 corpuri de armată și 1 corp al vânătorilor de munte. În zona de competență a corpurilor de armată s-au creat corpuri teritoriale (având aceeași numerotație), cu misiunea de a realiza la pace recrutarea, pregătirea mobilizării populației și economiei, reținerii pentru manevre, gărzi etc., iar la război, completarea instruirii efectivelor chemate sub arme, efectuarea mobilizării industriale, paza teritoriului etc. În structura comandamentului teritorial se aflau cercurile de

recrutare corespunzătoare fiecărui județ.

Așadar, generalul-locotenent Dumitru M. Constantinescu a comandat Corpul 6 Teritorial, subordonat Corpului 6 Armată din Cluj, comandat în acei ani de generalul Gheorghe Florescu.

LA ANIVERSARE

Tabloul

IDEI • EVOCARI • INSEMNAȚII

generalilor

La împlinirea a 90 de ani de la înființarea Comandamentului Armatei a 4-a, mă simt dator să evoc, din nou, câteva date semnificative din evoluția acestuia. O fac, deoarece am lucrat în acest comandament timp de 34 de ani, îi cunosc bine evoluția, frământările și rezultatele. Mă voi referi numai la oamenii pe care i-am cunoscut nemijlocit, care au înnoțat istoria și demersurile acestei structuri. Ei sunt de ordinul sutelor, dar, din lipsa spațiului tipografic, voi menționa doar numele acelor care au ajuns la gradul de general.

Aș consemna mai întâi faptul că, în luna august 2005, în Comandamentul Corpului 4 Armată Teritorială a fost inaugurată „Galeria comandanților”, în care sunt reprezentați toți cei 44 de generali care s-au aflat în fruntea acestei structuri. Gestul m-a impresionat, deoarece, lucrând la o monografie a Armatei a 4-a, am cunoscut date inedite privind personalitatea acestora, unsprezece dintre Domniile lor fiindu-mi șefi direcți. Sunt tentat să-i caracterizez, fie și într-o singură frază, așa cum i-am perceput și cum au rămas în memoria colectivă.

Ion Coman — o autentică personalitate, cu vastă cultură, autor al multor lucrări valoroase, foarte apropiat de subordonați și încrezător în forța disciplinei conștiente.

Nicolae Militaru — exigent și orgolios, bun manager și profesionist, foarte perseverent în lupta pentru atingerea obiectivelor propuse.

Vasile Milea — militarul înăscut, tenace și autoritar, cu o mare putere de muncă și un dezvoltat spirit pragmatic.

Ion Hortopan — tipul ofițerului ambițios și răzbatător, de o exigență dusă, uneori, spre asperitate, dar călăuzit întotdeauna de idei dezirabile.

Stelian Popescu — patriot exteriorizat, recunoscut specialist militar, apărător și continuator al tradițiilor armatei și al cultului pentru eroii țării.

Iulian Topliceanu — spirit organizatoric deosebit, exigent, bun cunoscător al strategiei, artei operative și tacticii, profesor și autor de cărți.

Paul Cheler — personalitate puternică, nonconformist, cu o experiență de comandă demnă de invidiat, realist în evaluarea fenomenelor sociale majore.

Dorin Gheorghiu — spirit echilibrat în toate, cu o ascensiune muncită, din treaptă în treaptă, abil în imbinarea teoriei cu practica, a exigenței cu bonomia.

Ion Cioară — competent, cu mare

prestanță, cu autoritate profesională și morală. Unii dintre învățacei, după ce au muncit în Armata a 4-a, au atins apogeul carierei la eşaloanele superioare. Ne gândim, mai întâi, la cei care au îndeplinit funcția, de ma-

ximă responsabilitate militară, de șef al Statului Major General: Ștefan Gușă, Dumitru Cioflină, Constantin Degeratu, Mihail Popescu și Eugen Bădălan. Apoi, la cei care au fost promovați în funcția de comandant de armată: Dumitru Velicu, Ion Dăndăreanu și Mircea Mureșan, actualul rector al Universității Naționale de Apărare.

Mulți au ajuns în alte organisme centrale, aducând contribuții de mare consistență în evoluția in-

stituției militare. Îi evocăm în acest sens pe generali: Marin Dragnea, Viorel Bărloiu, Nicolae Șchiopu, Mihai Corneliu Lungu, Gheorghe Grigoraș, Mihail Costache, Gheorghe Georgescu, Constantin Călinoiu, Victor Negulescu, Marin Pancea, Nicolae Oprea, Teodor Paraschiv, Marin Dragu, Ionuț Botoș, Constantin Gogă, Ioan Popa, Mircea Savu, Ioan Grecu, Ilie Marin, Crăciun Leucea, Constantin Tucan, Ion Pălșoiu, Constantin Zeca, Vasile Paul, Ioan Chiciudean, Mihailă Bica, Ion Bucaciuc, Viorel Căliman.

Alții și-au aflat consacrarea deplină chiar în acest comandament, întărindu-i valoarea, autoritatea și prestanța. Ne gândim la generali: Onișor Cărcu, Florea Nicolaescu, Constantin Didulescu, Florian Caba, Gheorghe Popa, Ilie Ungureanu, Ioan Pantilimonescu, Gheorghe Mincu, Dumitru

tru Marangoci, Mihail Perju, Ion Bercea, Vasile Tibrea, Laurențiu Andrieș, Vasile Lateș, Emil Roșca, Valer Cengher, Mihai Sandu, Gheorghe Todor, Ion Bordei, Pantelimon Prălea, Dragoș Iacob, Ioan Sabău, Liviu Galoș.

Mulți s-au afirmat în structurile subordonate comandamentului și au ajuns la onorant grad de general acolo, în contactul direct cu problemele instrucției. Îi avem în vedere pe generali: Gheorghe Popescu și Florin Mancu — de la Timișoara; Gheorghe Lavric, Flore Vidican, Florinel Iepure, Gheorghe Timar și Ioan Mureșan — de la Dej; Ion Scriciu, Constantin Cojocaru, Neculai Stoina și Victor Ciulea — de la Târgu-Mureș; Paul Ghircioaș, Ștefan Andreica și Avram Cătănici — de la Bistrița; Ioan Florea, Silvestru Hanganu și Petru Toader — de la Brașov; Ion Busuioc, Constantin Micu, Doru Totoianu și Paul Corlătescu — de la Florești; Aurel Golcea și Vasile Băețan — de la Ineu; Mircea Tămăzăcaru — de la Alba-Iulia; Viorel Hexan — de la Zalău; Ilie Godja — de la Baia-Mare; Marcel Pop — de la Oradea; Moise Iercoșan — de la Arad; Mihai Georgescu — de la Șimleu-Silvaniei; Corneliu Vaida — de la Miercurea-Ciuc.

Simpla pronunțare a acestui șir de nume arată că ne aflăm în fața unei galerii prestigioase, în care includem și comanda de astăzi a C. 4 A. Trt. — generali: Ioan Ciupe, Dumitru Seserman și Eugen Gheorghioiu — care continuă cu succes tradițiile valoroase și inovează permanent, pe măsura cerințelor etapei pe care o parcurge armata română.

Fără îndoială, sunt și alți generali care au lucrat și s-au afirmat în unități ale Armatei a 4-a, iar dacă am omis să-i nominalizez, îmi cer scuze. I-am menționat doar pe cei pe care i-am cunoscut personal. De altfel, sunt foarte mulți alți oameni, cu sau fără grade, care ar fi trebuit prezentați elogios, în tabloul de onoare al acestui comandament. Tuturor le datorăm prețuire, recunoștință și respect. Prestația Domniilor lor s-a transferat benefic asupra miilor de ofițeri, maiștri militari, subofițeri sau salariați civili și a sutelor de mii de ostași care și-au satisfăcut stagiul militar în această structură emblematică, cu un corp de cadre valoros și o istorie bogată, demnă de toată admirația.

Colonel (r)
GHEORGHE CIREAP

Galeria comandanților

În 15 august 2005, din inițiativa comandantului C. 4 A. Trt. „Mareșal Constantin Prezan”, a fost inaugurată „Galeria comandanților”, reprezentându-i pe toți cei 44 de generali care au comandat această structură din 1916 până în prezent. Ea se constituie într-un merit omagiu, de prețuire și recunoștință pentru toate generațiile de înaintași, prin evocarea personalităților care s-au succedat la comandă în ultimele nouă decenii.

grijă față de oameni, implicat în reforma și pregătirea structurilor, un organizator meticolos și un bun pedagog.

Neculai Băhnăreanu — temeinică pregătire interdisciplinară, o experiență vastă, acumulată în mai multe structuri ale eşaloanelor superioare, bun profesionist, cu mare putere de adaptare la nou.

Ioan Ciupe — studios și temeinic pregătit, responsabil și conștiincios, cu respect față de tot ce este valoare autentică, om de o corectitudine exemplară.

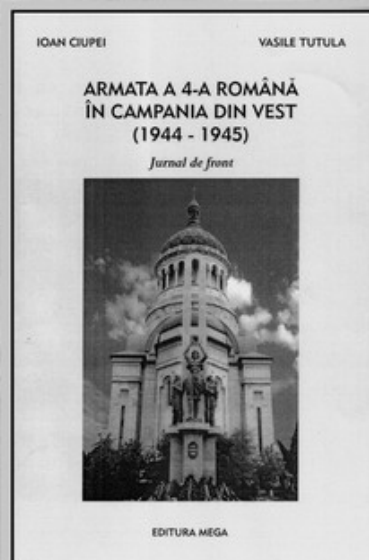
Despre toți putem spune că au fost comandanți admirabili, iar trei dintre Domniile lor — **Ion Coman**, **Vasile Milea** și **Nicolae Militaru** — au ajuns miniștri ai apărării naționale. Sub bagheta unor astfel de conducători s-au afirmat sute de ofițeri cu

La școala lecțiilor învățate RECUNOȘTINȚA ÎNAINȚAȘILOR

In cinstea sărbătoririi a 90 de ani de la înființarea Armatei a 4-a (15/16 august 1916, ora 24.00), la Editura „Mega” din Cluj-Napoca a apărut lucrarea **Armata a 4-a Română în Campania din Vest (1944—1945). Jurnal de front**. Autori și coordonatori: *general-maior dr. Ioan Ciupe* și *colonel (r) dr. Vasile Tutula*.

Volumul este un omagiu adus militarilor Armatei a 4-a, care, în perioada 5 septembrie 1944 — 12 mai 1945, și-au îndeplinit cu cinste misiunile de luptă primite în cadrul Coaliției Națiunilor Unite, România înscriindu-se ca al patrulea stat cu rol major la înfrângerea fascismului.

Lucrarea include în paginile sale un jurnal de front al Armatei a 4-a române, descoperit în Arhivele Mili-

tare ale Statului Major General. Acest jurnal cuprinde principalele bătălii și lupte la care au participat militarii marilor unități și unităților din compunerea Armatei a 4-a pentru eliberarea Ardealului de Nord, Ungariei și

Cehoslovaciei. Textul lucrării este completat de un număr semnificativ de anexe (scheme, schițe, grafice) și alte documente de stat major.

Autorii volumului au îmbogățit lucrarea cu o serie de documente relevante despre locul, rolul și misiunile primite și executate de Armata a 4-a, ordine de zi, portrete ale unor comandanți, șefi de stat major, șefi de secții, la care se adaugă o bogată bibliografie selectivă.

Suntem convinși că acest volum va stârni interesul și curiozitatea cititorilor, specialiștilor în istorie, dar mai ales a ofițerilor și subofițerilor activi, în rezervă și în retragere, veteranilor de război doritori să aibă o lucrare ce încununează o experiență de război trăită, cu numeroase concluzii și învățăminte.

General de brigadă
dr. DUMITRU SESERMAN

SEMNAL

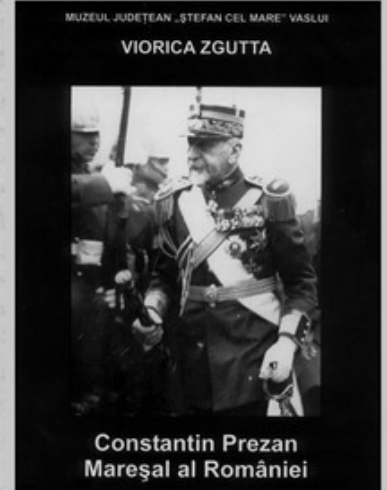
O nouă lucrare despre

PATRONUL SPIRITUAL

Printr-o coincidență fericită, la sfârșitul lunii iulie a.c. am primit, din Vaslui, lucrarea monografică a doamnei Viorica Zgutta despre **Constantin Prezan — Mareșal al României**.

Doamna Viorica Zgutta este director științific al Muzeului Județean „Ștefan cel Mare” Vaslui, iar volumul Domniei sale a apărut la Editura „Dostoie”, Iași, 2005, 112 pagini și alte 64 de pagini de fotografii reprezentative.

În prima parte a lucrării sunt prezentate fișa militară a mareșalului (funcții, grade, distincții) și reperele cronologice care i-au marcat cariera sa excepțională. În capitole distincte, este prezentat rolul generalului Prezan în bătălia de pe Argeș și Neajlov, în marele Război al Reîntregirii Naționale, precum și în realizarea unirii Bucovinei cu regatul României. Alte două capitole îl prezintă pe Prezan prin cele două ipostaze care i-au marcat personalitatea — de cavaler al Ordinului „Mi-

hai Viteazul” și de Mareșal al României.

Mai semnalăm prezentarea fișelor celor șase mareșali ai României, precum și două anexe de mare valoare documentară: Manifestul generalului Prezan către locuitorii Basarabiei (12 ianuarie 1918) și Instrucțiuni pentru trupele române din Transilvania (18 noiembrie 1918).

IULIAN PATCA

Gânduri la aniversare * Gânduri la aniversare

Am lucrat
cu oameni
deosebiți

Este un moment deosebit această sărbătoare. Cât am fost la comandă, am organizat și a 80-a și a 85-a aniversare și mă bucur că acum, la a 90-a, pot să văd realizările și să mă întâlnesc cu oamenii cu care am lucrat. Din 1964 am mun-

General-locotenent (r)
DORIN GHEORGHIU

cit în exclusivitate pe teritoriul Armatei a 4-a. În 1985 am ajuns în Comandamentul Armatei ca șef al secției operații, după aceea am continuat ca șef de stat major, iar din 1995 am fost numit comandant al Armatei a 4-a. În anul 2000, Armata a 4-a s-a reorganizat, transformându-se în Corpul 4 Armată. Am avut calitatea de comandant al acestei structuri până în anul 2001, când am îndeplinit condițiile de pensionare. Aici am avut privilegiul să lucrez cu oameni deosebiți, cu caractere puternice, profesioniști, care au fost și sunt recunoscuți și acum, cu care am obținut rezultate remarcabile. Am avut ce învăța de la ei, fie că au avut funcții mai mari sau mai mici, fie că au fost generali, ofițeri, maiștri militari, subofițeri, chiar personal civil și, în ultimă instanță chiar și de la militarii în termen, lucru care mi-a folosit în activitatea de comandă, în relațiile cu oamenii, în realizările obținute. În Armata a 4-a s-au produs valori, au existat idei, s-au făurit caractere. Pentru cei care au desfășurat activitatea sub drapelul Armatei a 4-a aș vrea să exprim omagiul și respectul meu. Mulțumesc colegilor, subordonaților pentru că au fost alături de mine, pentru că m-au sprijinit în îndeplinirea atribuțiilor. Îmi exprim stima și considerația pentru cei care muncesc acum în Corpul 4 Armată, în aceste condiții dificile, care duc mai departe tradițiile Corpului, și această organizare a sărbătorii este o dovadă. Le doresc tuturor sănătate, realizări în toate și „La mulți ani!”

În calitatea mea de fost comandant al Corpului 4 Armată Teritorială imi este deosebit de plăcut să remarc că a fost o onoare, dar și un bun prilej de a cunoaște glorioasele tradiții ale acestei mari unități, denumită, nu întâmplător, Armata a 4-a „Transilvania”. Timp de aproape doi ani, activitatea mea a fost marcată de gloria înaintașilor și de o bogată tradiție istorică a acestei mari unități. La ceas aniversar, dați-mi voie să-mi exprim prețuirea și recunoștința nemărginită față de toți cei care s-au devotat să poarte răspunderea destinului Armatei a 4-a și, în continuare, a Corpului 4 Armată Teritorială. Am adus și aduc piosul meu omagiu înaintașilor și îi încredințez pe contemporani de tot respectul meu.

Aniversarea prestigioasei mari unități, la împlinirea a 90 de ani de la înființare, imi oferă prilejul și motive întemeiate să remarc preocupările actuale ale personalu-

Activitatea mea a fost
marcată de gloria înaintașilor

General-major
NECULAI BĂHNĂREANU

lui de păstrare a valorii și onorarea tradițiilor istorice, alături de grija și eforturile pentru modernizarea procesului de instrucție și de educație și pregătirea unităților din componența standard de NATO și performanțe deosebite. Aș vrea să remarc totuși

că, în perioada cât am activat la comanda Corpului, a avut loc, cred, cel mai de seamă eveniment din epoca contemporană, și anume, accesarea României în cadrul Tratatului Nord-Atlantic. Acest eveniment a avut conotații deosebite pentru militarii Corpului 4, întrucât, în anul 2003, numeroase unități și subunități au participat la misiuni internaționale în toate teatrele de operații din afara țării, și aș vrea să remarc în mod deosebit participările B. 812 I., B. 811 I., B. 151 I., care au demonstrat capacitatea și nivelul de pregătire al acestor militari.

Folosesc acest prilej pentru a transmite întregului personal al Corpului 4 Armată Teritorială multă sănătate, putere de muncă, alături de cei dragi și apropiați, precum și tradiționalul „La mulți ani” și la mai multe aniversări!

Noua generație
să-și spună cuvântul

Am lucrat în Comandamentul Armatei, respectiv a Corpului 4, în perioada 1995-2001, îndeplinind funcțiile de șef de stat major de armată și de locțiitor al comandantului Corpului. Din 2001 până în 2003, am avut cinstea și onoarea să îndeplinesc funcția de comandant al Corpului 4 Armată Teritorială „Mareșal Constantin Prezan”. A fost o perioadă complexă și grea, în același timp a fost o perioadă deosebit de frumoasă, pot spune cea mai frumoasă perioadă din cariera mea de militar. În tot acest timp, Armata, respectiv Corpul, au suportat cele mai profunde și mai mari transformări, atât din punct de vedere structural, cât și concepțional. În această perioadă, aria de responsabilitate a armatei și a corpului se extinde din Banat până în Moldova, au loc cele mai mari transformări în structu-

General-locotenent (r)
ION CIOARĂ

ră, înființări și desființări, transformări și resubordonări de unități și mari unități, începerea procesului de operaționalizare... Sunt mulțumit de ce am realizat, dar, în același timp, sunt convins și conștient că puteam mai mult. Este timpul ca această nouă generație să-și impună punc-

tul de vedere pentru a realiza și a împlini ceea ce este de îndeplinit în condițiile actuale, când Armata română, România, fac parte din NATO și când ne pregătim pentru integrare în Uniunea Europeană.

La cei 90 de ani, doresc întregului personal din Comandamentul Corpului multe împliniri, satisfacții depline și, totodată, consider că, pentru această generație, se impune să gândească mai mult la verticalitatea instituției militare, la rolul și locul acesteia între instituțiile statului, să gândească mai mult la nevoile și sarcinile pe care le au de împlinit cadrele din Corpul 4 și din armata română. Mulțumesc tuturor celor care au lucrat cu mine în comandament și în afara acestuia, pentru sprijinul pe care mi l-au acordat, pentru modul loial în care am lucrat, iar șefilor mei să le mulțumesc pentru tot ceea ce au făcut pentru mine. Tuturor vă doresc multă sănătate, împliniri și satisfacții depline!

Un fierbinte salut

Pentru mine este un moment deosebit acest an aniversar, că pot să adresez un omagiu celor care au slujit și slujesc, sub faldurile glorioaselor drapele de luptă ale unităților armatei române, pământul strămoșesc, independența și suveranitatea, unii dintre ei făcând-o chiar cu prețul vieții, respectând în felul acesta jurământul depus atunci când au intrat în rândurile forțelor armate.

Făcând o sinteză a gândurilor și sentimentelor ce mă leagă de toți subordo-

nații mei, în toate ipostazele carierei militare, doresc să spun doar atât: atât timp cât m-am aflat în fruntea unor colective de oameni, i-am respectat pe toți subordonații. Pot afirma că pe unii chiar i-am iubit. Pe alții — cei mai mulți — i-am admirat. Iar a admira pe cineva cred că e mai mult decât a respecta și a iubi.

Doresc să transmit și cu acest prilej, cu semnificații pentru întreaga Armată română, un fierbinte și simțit salut, să fie sănătoși, puternici, harnici, hotărâți să-și apere țara, iar

General de corp de armată (r)
ION COMAN

pentru ei și familiile lor, toate gândurile mele bune!

CRONICA
DE FILMReper
imagistic
la
sărbătoarea
Corpului

Corpul 4 Armată Teritorială „Mareșal Constantin Prezan” — tradiție și actualitate este titlul peliculei realizate de colectivul biroului redacțional RTV al C. 4 A. Trt. condus de maiorul Constantin Herțanu. Conceput ca un reper important în agenda manifestărilor dedicate aniversării a 90 de ani de existență a Corpului, filmul, un scurt-metraj de aprox. 35 de minute, comasează, în imagini concepute și redactate cu autentic profesionalism, repere cu caracter de simbol din istoria complexă a structurii: momentele înființării, file de luptă și jertfă scrise în anii eroici ai celor două conflagrații mondiale ce au marcat secolul trecut, etapele evoluției interbelice, cronică anilor postbelici și portofoliul importantelor transformări post-decembriste, cu suita onorantă de misiuni executate în țară și în teatrele de acțiuni militare externe, alături de camarazii din Alianța Nord Atlantică.

Se regăsesc, în scurte interviuri, comandanți de ieri și de azi ai Corpului care subliniază, cu veridicitatea experienței trăite personal, momente de referință din bogata carte de vizită cu care ne mândrim în prezent.

Filmul a fost realizat în Studioul Teritorial TVR Cluj, iar colectivul de profesioniști care au conlucrat pentru această „clipă de memorie” îi include pe: cpt. Cornel Mituț și lt. Dan Crișan (redactori, imagine), p.c.c. Vasile Barboș (imagine), col. (r) Iulian Patca și mr. (r) Sergiu Vitalian Vaida (consultanți științifici), Dora Precup, Gabriela Giurgiu și Raul Atanasiu (editori imagine).

Realizatorul filmului, mr. Constantin Herțanu, „dirijorul” acestui frumos și prețios efort de echipă, a ținut să mulțumească la final colegilor din Trustul de Presă al Armatei și din Studioul Teritorial TVR Cluj pentru sprijinul și consilierea oferite cu generozitate.

Locotenent-colonel
CLAUDIU IORDACHESCU